

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **PALÍRNA U ZELENÉ LÍPY s.r.o.**, se sídlem Stonava 334, zastoupeného Prof. JUDr. Alešem Gerlochem, advokátem se sídlem Botičská 4, Praha 2, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel** se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 15.4.2014 č.j. 21265/2014-900000-304.5, 21300/2014-900000-304.5, 21273/2014-900000-304.5, 21267/2014-900000-304.5, 21245/2014-900000-304.5, 21126/2014-900000-304.5, 21208/2014-900000-304.5 a 21162/2014-900000-304.5, ve věcech spotřební daně z lihu,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádost žalobce o vrácení přeplatku na soudním poplatku se **zamítá**.
- III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání výše uvedených rozhodnutí žalovaného, jimiž byla způsobem uvedeným ve výrocích změněna rozhodnutí Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále jen CÚ) ze dne 2.8.2013 č.j. 70264/2013-570000-32.2, č.j. 70257/2013-570000-32.2, č.j. 70247/2013-570000-32.2, č.j. 70252/2013-570000-32.2, č.j. 70254/2013-570000-32.2, č.j. 70253/2013-

570000-32.2, č.j. 70293/2013-570000-32.2 a č.j. 70300/2013-570000-32.2 –
dodatečné platební výměry na spotřební daň z lihu.

Žalobce uvedl v žalobě, že je právnickou osobou oprávněnou k provozu pěstitelské pálenice. Doměřená spotřební daň z lihu se týkala období mezi červencem 2011 a červnem 2012, žalobce poskytoval služby též zahraničním pěstitelům, zpravidla z Polska, když pálenice se nachází ve Stonavě, přibližně 4 km od polských hranic. S účinností od 1.5.2011 byla definice pěstitelů v § 2 odst. 1 písm. o) zákona č. 61/1997 Sb. (dále jen zákon o lihu) rozšířena o podmínku, že ovoce jako surovina pro pěstitelské pálení musí být vypěstováno na území České republiky, čímž se podle žalobce tato definice dostala do konfliktu s právem EU. S odkazem na články 28 až 30 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen SFEU) žalobce namítl, že odchylná sazba spotřební daně z lihu v závislosti na místě původu ovocného moštu je v rozporu se zásadou volného pohybu zboží a služeb. Rozpor lze podle žalobce nalézt také ve vztahu k čl. 110 SFEU, který upravuje zákaz tzv. diskriminačního zdanění. Žalobce zde poukázal na rozhodnutí Soudního dvora EU (C-257/86, C-26/80, C-290/05, C-333/05, C-313/05, C-2/09). Žalobce popsal proces výroby kvasu (zřejmě omylem uváděl „vinný kvas“) ze zkvašeného ovoce a na základě toho odmítl argument žalovaného, že se nejedná o výrobek dovezený na území ČR, ale pouze o surovinu. Žalobce s poukazem na plnou účinnost unijního práva odmítl konstatování žalovaného, že osoby, které vypěstovaly ovoce na území jiného členského státu EU, nejsou pěstiteli. Dále se žalobce zabýval výjimkou, kterou si Česká republika vyjednala možnost uplatňování snížené sazby spotřební daně na tento typ produkce v rámci přístupových rozhovorů. Zdůraznil, že výjimka nezavedla žádné omezení jen na domácí pěstitelů, odkazoval na čl. 22 bod 6 Směrnice Rady 92/83/EHS o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů (dále jen směrnice), a to ve srovnání s čl. 23 této směrnice (o produkci třtiny sklizené v místě výroby). Žalobce poukazoval na regionální a tradiční charakter pěstitelského pálení, kdy region není tvořen Českou republikou, státní hranice nemusí být totožná s hranicí tradičního regionu. Žalobce navrhl, nechť soud položí Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku k odstranění rozporu, spočívajícího v tom, že vnitrostátní právní úprava považuje za pěstitelů osobu, jejíž ovoce jako surovina pro pěstitelské pálení bylo vypěstováno na území ČR, což lze ve vztahu k právu EU považovat za diskriminační opatření.

Žalovaný ve vyjádření zopakoval argumentaci z napadených rozhodnutí. Zdůraznil, že se nejedná o dovoz hotových výrobků, nýbrž suroviny, a zdaněn je až ovocný destilát, který byl vyroben na daňovém území ČR. Výjimka byla udělena České republice, nikoli jakémukoli regionu či euroregionu. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Mezi účastníky není sporný skutkový stav, kdy žalobci byla na základě daňové kontroly doměřena spotřební daň z lihu za zdaňovací období 7/2011 až 6/2012, protože bylo zjištěno, že některé osoby si nechaly vyrobit etanol z ovoce, které nebylo vypěstováno na pozemcích, nacházejících se na území České republiky.

Pro přehled soud uvádí rozhodující část vnitrostátní úpravy:

Podle § 2 odst. 1 písm. o) zákona o lihu, pro účely tohoto zákona se rozumí pěstitelem fyzická osoba, která na vlastním pozemku nebo na pozemku, který je oprávněna užívat z jiného právního důvodu, vypěstovala ovoce nebo fyzická osoba, která ovoce obdržela ve formě naturálního plnění, přičemž tyto pozemky se nacházejí na území České republiky.

Podle § 2 odst. 1 písm. n) zákona o lihu, pro účely tohoto zákona se rozumí pěstitelským pálením výroba ovocných destilátů pro pěstitele.

Podle § 4 odst. 5 zákona o lihu, pěstitelská pálenice vyrábí ovocný destilát výhradně pro pěstitele a ze surovin dodaných pěstitelem, přičemž suroviny pěstitelů lze mísit dohromady pouze na základě písemného souhlasu pěstitelů podle odstavce 8 písm. e).

Podle § 4 odst. 4 zákona o lihu, surovinami přípustnými pro pěstitelské pálení jsou ovoce, jakož i šťávy a odpady z jeho zpracování, a to v čerstvém i ve zkvašeném stavu, pokud neobsahují cizí cukernaté nebo jiné zkvasitelné příměsi.

Soud předesílá, že žalobce ve správním řízení argumentoval zcela stejně jako v řízení soudním, žalovaný se s jednotlivými žalobcovými námitkami vypořádal obsáhle, pečlivě a konkrétně v odůvodnění napadených rozhodnutí, a žalobce nic dalšího nad rámec již řečeného v žalobě neuvedl (kromě návrhu položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU). Soud se ztotožňuje s argumenty a závěry žalovaného, považuje je za logické a přiléhavé.

Sazby spotřební daně z alkoholu a alkoholických nápojů upravuje směrnice Rady 92/84/EHS. Harmonizací struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů se zabývá již výše zmiňovaná směrnice Rady 92/83/EHS, do níž byla zakotvena i předmětná výjimka. Důvod pro výjimku lze najít v preambuli této směrnice: „je možné povolit členským státům, aby uplatňovaly nižší sazby nebo aby osvobodily od spotřební daně některé výrobky regionálního a tradičního charakteru“. Výjimka se tedy vztahuje ke členskému státu (nikoli regionu či jinak vymezenému prostoru) a regionální či tradiční charakter mají mít určité výrobky, tj. výrobky, charakteristické pro konkrétní členský stát či jeho část. Tomu odpovídá i důvodová zpráva k novele zákona o lihu (z. č. 95/2011 Sb., úč. od 1.5.2011): „Trvalá výjimka pro ovocné destiláty z pěstitelského pálení byla vyjednáвана v přístupových jednáních České republiky k Evropské unii jako výjimka pro tradiční výrobu ovocných destilátů na území České republiky“. Je pravdou, že v textu směrnice není výslovně uvedeno, že by suroviny musely být vypěstovány na území ČR, avšak krajský soud má za to, že zákon o lihu plně respektuje jedno ze základních pravidel EU, a to, že případy osvobození od daně musí být vykládány restriktivně (srov. bohatou a konstantní daňovou judikaturu Soudního dvora EU, namátkou např. C-93/10) a svou formulací naplňuje záměr a smysl vyjednané výjimky. Žalobce poukazoval na blízkost své pěstitelské pálenice u hranic s Polskem, avšak to je pro danou věc zcela nerozhodné. Jak již zmínil žalovaný v odůvodnění napadených rozhodnutí, dovedeno ad absurdum by mohla být výhodnější snížená sazba spotřební daně použita pro výrobek pěstitelského pálení ze švestek vypěstovaných v Irsku či jablek vypěstovaných v Dánsku, a to jen proto, že pálení proběhlo v České republice.

Pokud jde o článek 23 bod 1. Směrnice, jedná se o jinou situaci – konkrétně o přihlídnutí k sociální a hospodářské situaci francouzských zámořských departamentů Azor, Madeiry a Kanárských ostrovů, která je prohlubována jejich odlehlostí, ostrovní povahou, malou rozlohou, složitým povrchem a podnebím a hospodářskou závislostí na malém množství produktů, přičemž neměnnost a spolupůsobení těchto faktorů vážným způsobem ohrožuje jejich rozvoj (citováno z návrhu rozhodnutí Rady z 27.6.2007, který navazoval na již dřívější rozhodnutí v téže věci, jímž se Francie opravňuje, aby uplatňovala sníženou sazbu spotřební daně na „tradiční“ rum vyrobený v zámořských departementech – viz <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52007PC0318>). Soud dále podotýká, že novelou zákona o lihu nebyla definice pěstitele rozšířena o podmínku pozemku na území ČR, jak tvrdí žalobce, když z § 4 odst. 7 písm. b) zákona o lihu před touto novelou vyplývala mj. povinnost pěstitele doložit vztah k pozemku uvedením katastrálního území a obce (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.6.2012 č.j. 2 Afs 11/2012-48). Soud se s žalovaným shoduje i v tom, že výrobkem ve smyslu zákona o lihu je až ovocný destilát, pocházející z pálení v pěstitelské pálenici na území ČR, kdežto ze zahraničí byly dováženy suroviny pro výrobu (srov. § 4 odst. 4 a 5 zákona o lihu). Proto, jak již vyložil žalovaný, neshledal ani soud rozpor mezi primárními akty práva EU (zejména čl. 28 až 30, 110 SFEU) a zněním § 2 odst. 1 písm. o) zákona o lihu. K tomu je třeba podotknout, že veškeré rozsudky Soudního dvora EU, zmiňované žalobcem, se zabývaly dovozem výrobků (nikoli surovin). Pokud jde o zásadu volného pohybu služeb, zde je nutno připomenout to, co bylo řečeno výše, tedy výjimku vyjednanou pro Českou republiku. Soud tedy uzavírá – spolu s žalovaným – že osoby, které vypěstovaly ovoce na území jiného členského státu EU, skutečně nejsou pěstiteli, respektive nejsou pěstiteli ve smyslu a pro potřeby zákona o lihu. Soud tedy neshledal důvod pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.r.s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Žalobce zaplatil na výzvu soudu soudní poplatky 8 x 3.000,- Kč a poté požádal o vrácení přeplatku s tím, že si je vědom § 6 odst. 9 zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o SOP), avšak je podle něj nutno přihlídnout k nálezu Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 745/06 – napadená rozhodnutí jsou skutkově i právně identická, liší se jen výší daně v jednotlivých obdobích.

S žalobcovou argumentací se soud neztotožnil. Žalobce zastává názor, jenž vyvěrá z dřívější judikatury Ústavního soudu, která skutečně zastávala stanovisko, že v případě napadení žalobou více správních rozhodnutí, jež jsou skutkově i právně shodná, vydaná tímž správním orgánem vůči totožným účastníkům, není žalobce povinen platit soudní poplatek za každé takto napadené rozhodnutí zvlášť. Tyto závěry však už nyní nejsou aplikovatelné z důvodu změny příslušné právní úpravy. Zákonem č. 218/2011 Sb. byl totiž s účinností od 1.9.2011 do § 6 zákona o SOP vložen odstavec 9, který nově vymezil určení základu soudního poplatku ve věcech správního soudnictví. Toto ustanovení zní: *„Je-li ve věcech správního soudnictví podána žaloba proti více rozhodnutím, je každé napadené rozhodnutí samostatným základem poplatku; to platí obdobně pro návrh na zrušení opatření obecné povahy*

nebo jeho části.“ Protože zákonodárce jasně vymezil, jak se ve správním soudnictví určuje základ soudního poplatku za podanou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, není přijatelné, aby soudy setrvaly na závěrech učiněných za předchozí právní úpravy, která takové ustanovení neobsahovala. Neaplikovatelnost žalobcem zmiňované judikatury byla již opakovaně konstatována Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudek č. j. 1 As 181/2012-21 ze dne 18.4.2013 a rozsudek č. j. 4 Ads 63/2013-20 ze dne 27.9.2013). Soud proto žalobcův návrh na vrácení přeplatku na soudním poplatku zamítl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 19. 5. 2016

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu